

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta pelagij papę.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Decreta Pelagii pape.

suam in vobis. Si unitas non est, quod ipse impletat dixit, & non ipsi impletat intimauit. Postremo si trinitas non est, quod discipulos suos in nomine patris & filii & spiritus sancti uniuersas gentes posuit baptizare. Si unitas non est, quare in nomine dixit & non in nominibus principiendo prodicuit. Si trinitas non est, quod apostolus Paulus ait, ex ipso & per ipsum & in ipso sunt omnia. Si unitas non est, quod ex ipso posuit, & non ex ipsis astruxit. Si enim certo certius volueris unitatem trinitatis agnoscere a saepe predicto doctore gentium apostolo poteris uniuersa condiscere, & sequitur catholicam fidem & Arrianorum prauitatem respuere, gratia domini nostri Iesu Christi inquit & charitas dei & comunicatio sancti spiritus, ipsa est patris & filii & spiritus sancti. Quoniam in trinitate unitas sunt, quia natura atque ab inuicem separari non possunt.

Beauteus & frater charissime quod tua continebat scripta ex subiectis sententijs maxime omnia poteris colligere. Necesse est frater charissime adesse diuinum, ubi humanum cessat auxiliu. Et ut iuxta apostolum dicamus. Licet verba replicemus quod ipse Timotheo scribit dicens. Ecclesia dei unita columba & firmamentum est veritatis. Et manifeste magnus est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, iustificatum est in spiritu, apparuit angelis, predicatum est in gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria. Spiritus autem manifeste dicit, quod in nouissimis temporibus discedet quodam a fide attendentes spiritibus erroris & doctrinis de moniorum in hypocriti loquacium mendacium, & cauteriantur habentium suam conscientiam, phisibet nubere, abstinerre a cibis, quod deus creavit ad peccandum cum gratia & actione fidelibus, & his quod cognoverunt veritatem, quod ois creatura dei bona, & nihil reiciendum quod cum gratia & actione peccatum, sanctificatur enim per verbum dei & orationem, hec proponens fratribus bonus eris minister Christi Iesu, enutritus verbo fidei & bona doctrina quae auctoritate es. Ineptas autem & inanis fabulas deuita, & exerce te ipsum ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est. Pietas autem ad oia utilis est, permissione habens vitam, quam nunc est & futura, fidelis sermo & oī acceptō dignus. In hoc enim laboramus & maledicimur, quia speramus in deum vivum, qui est saluator omnium hominum maximeque fidelium. Præcipe haec & doce, nemo adolescentia tuā contemnat, sed exemplum est fidelium, in verbo, in conuersatione, in charitate, in fide, in castitate. Dū venio attende lectioni, exhortatori, doctrinæ, noli negligere, gratiam quod data est tibi per prophetam cum imposito manu pectorum. Haec meditare, in his esto ut perfectus tuus manifestetur omnis. Attende tibi & doctrinæ, insta in illis, hoc enim facies & te ipsum saluum facies, & eos quod audierunt, famam enim nimis affligit qua clade atque aliis anxietatibus vexatus longè epistolam minime scriberem. Tempore cogruo denuo si necesse fuerit mitte, & ea quod desideraueris sume. Deus te in columbam custodiat frater charissime. Amen.

Incipiunt decreta secundi Pelagii pape.

Collectissimus fratribus uniuersis episcopis, qui illicita vocare Iohannis Constantino politani episcopi ad synodum Constantinopolim conuenerunt Pelagius. Manifesto sicut optauimus per gratiam dei lumine euangelicae veritatis ab uniuersali ecclesia proutissimi erroris nocte depulsa, ineffabiliter gaudemus in domino, sed non modo co-tristramur merore, quia ea quod olim calcata fuerat & funditus damnata, nec unquam fieri debuerat, reducius radicibus germinant atque pullulat. Et quoniam multa quod penitundinem postulant gaudere, pueniunt, necesse est accusare, quod contra ordinem & omnem autoritatem facta esse noscitur. Vnde fratres relicta penitus audacia quod contra apostolicam sedem contra ipsam domini salvatoris vocem, quia dictum est. Tu es Petrus & super hoc petrae edificabo ecclesiam meam, sumpta est disputandi contra dominum pcepta vanam errantium corda coquiescat, nec liceat defendi quod non licet agere. Relatum est ergo ad apostolicam sedem Iohannem Constantinopolitanum episcopum uniuersale se subscribere, vosque ex hac sua presumpto ad synodum conuocare gaudent, cum gaudium synodorum conuocandi autoritas apostolica sedi beati Petri singulari priuilegio sit tradita, & nulla unquam syndicata legat quod apostolica autoritate non fuerit fulta. Quapropter quicquid in predicto viro conuerticulo, quia syndic taliter presumpta esse non potuit, statuisti ex autoritate sancti Petri apostolorum principis, & domini salvatoris voce, quia beato Petro praeterea ligandi atque absoluendi ipse salvator dedit, quod etiam per duas in successoribus eius indubitate transiit, principio omnia quod ibi statuisti & vanam & cassata esse, ita ut deinceps nunquam appareat nec ventilen. Ait enim ipse salvator bene Pe tro sicut ipse per se veritas loquitur dicens. Quocunque ligaueris super terram, erunt ligata & in celo, & quocunque solueris super terram, erunt soluta & in celo. Multis denuo apostolicis & canoniciis atque ecclesiasticis instruimus regulis non debere absque sua Roma pontificibus concilia celebrari, quapropter, ut iam dictum est recte non conciliu sed virum conuerticulum vel conciliabulum cassat, & quicquid in eo actum est irritum habet & vacuum. Vos quod deinceps videte, ut nullius hortatu talia presumatis, si apostolica sedis coniunctione carere non vultis. Non vero ideo suspeditum est, ut locum possit habere correctio. Præde-

Predecessores vero Iohānis, & ipse Iohānes nō semel, sed s̄e p̄issime epl̄as atq; libellos pro-pria manu subscriptos sc̄tis ānc̄essorib⁹ n̄is miserūt, qbus corā dño p̄testati sunt nihil vñq p̄terue cōtra apl̄icā sedē agere, nec de illius aut alioz priuilegiis qui c̄q v̄surpare, qui haēte-nus in archiuo sc̄tē Ro. eccl̄æ sub sigillis chirographis eoz roborati habent integrī. In ipsis em̄ epl̄is vel libellis anathematis vinculo se & successores eoz cōstrinxerūt, si vñq aliqd cō-tra eos p̄sumpſſent, aut cōtra apl̄icā vel vñllus alterius epi sedē quicquā aduersi q̄quomodo cēnt moliti. Idcico eos nō ē necesse excōicare aut anathematizare, qa ipsi anathematis vin-culo, p̄prijs manibus p̄fessiōes suas, suaq; scripta roborāda cōstrinxerunt. Sciat se tñ & ip̄e Iohānes n̄i errorē suū cito correxerit à nobis excōicādū fore, & apl̄icē sedis atq; oīm sc̄tō-rū eþoz cōione carere, vniuersitatis q̄q nomē qd sibi illicite v̄surpauit, nolite attēdere, nec vocatō eius ad synodū absq; autoritate sedis apl̄icæ vñq venire, si apl̄icæ sedis & c̄eteroz eþoz cōione vultis frui. Nullus em̄ p̄iarchaz hoc tā p̄phano vocabulo vñq vtat, quia si vñus p̄iarcha vniuersalis dī, p̄iarchaz nomen c̄eteris derogat. Sed absit hoc à fidelis cuiusq; mēte hoc sibi vel velle quēpiā arripere vñ honorē fratz suoz iminuere ex quātulacū q̄ p̄e videat. ¶ Quapropter charitas vñ a neminē vñq suis epl̄is vniuersalē nojet, ne sibi de-bitū subtrahat, cū alteri honorē offert indebitū. Aduersari⁹ n̄aq; diabolus q̄ cōtra humiles serviēs sicut leo rugiens circuit, q̄rēs quē deuoret, n̄ iā vt cernim⁹ caulas circuit, sed ita va-lide in qbusdā eccl̄æ necessariis mēbris dentēfigit, vt nulli fit dubiū, quia n̄i vnanimiter fauēte dño cūctoz puidā pastoz turbā cōcurrat, oē (qd absit) citi⁹ ouile dilaniat. Perp̄edi-tis frēs charissimi, quid è vicinio subseqūit cū & in sacerdotib⁹ erūpūt tā puersa primordia, quia em̄ iuxta ē ille de q̄ scriptū est. Iþe ē rex sup vniuersos filios supbie qd nō sine graui do-lore dicere cōpellor, dūfrater & coeþs n̄i Iohānes mādata dñica & apl̄icā p̄cepta, regulasq; pat̄z despiciens, cū p̄ elationē p̄currere conat in noie. Vestræ autē b̄itudini indicet or̄nipo-tens deus quā graui cōsideratōis huius gemitu torqor, qd ille qdā mihi notissimus, ille oī-bus dilectus oīnibus atq; iejunis videbat occupatus, & ex eo q̄ fetebat cinere ex ea quam p̄tendebat humilitate iactantia lumpfit, ita vniuersa sibi tentet ascribere, & oīa q̄ soli vni capiti coherent videlicet Ch̄ro, p electionē p̄patici sermonis eiusdē Ch̄i sibi studeāt mēbra subiugare. Nec mīz qd ille tentator qui initū oīs p̄cti scit esse supbiā, & tunc ea in pri-mo hoie aī oīa v̄fus est, & nūc cā in quibusdā homībus ponit in fine virtutū. Et qui aliquatenus bonis vita studijs videbat crudelissimas manus eius effugere, eis in ipsiis mentis boni opis, & in ipsa qdā apponat pfectiōis cōclusiōe tendiculū. Vñ magnopere orandū est & oīpotens deus assiduis p̄cibus ip̄lorādus, vt hunc à mente illius auertat errorē, hoc ab vniita te atq; humilitate eccl̄ie malū supbiā & cōfusionis amoueat & fauente deo oībus viribus cōcurrēt atq; p̄uidendū, ne in vñius veneno sermonis viuentia in Ch̄i corpe membra moriant. Si em̄ dici hoc licenter p̄mittit, honor patriarchaz oīm negat, & fortasse is in er-rore perit qui vniuersalis dī, & nullus iā eþs remāslis in statu veritatis inuenit. Oportet ex-go vt cōstāter ac fine p̄iudicio seruetis, sicut accepistis eccl̄ias, & nihil sibi in vobis h̄ec ten-tatio diabolica v̄surpatōis ascribat. State fortes, state securi, scriptaq; vniuersalis noīs falsa nec dare vñquā, nec accipere p̄sumatis. Oēs eþos curq; vñz subiectos ab huius adulatōis in-quinatione p̄hibete, vt vniuersa vos eccl̄ia patriarchas nō solū in bonis opibus, sed etiā in veritatis autoritate cognoscat. Si q̄ aut̄ forsan aduersa subsequant̄, vnanimiter p̄sistentes etiā moriendo debemus ostēdere, quia in dāno gñalitatī nō amamus, dicamus cū Paulo. Mihi vivere Ch̄is est, & mori lucz gloriari. Audiamus qd primus oīm apl̄orē dicit. Si quid patimini, ppter iustitiā, beati eritis. Mihi em̄ credite, quia honorē quē pro p̄dicāda suscepimus veritate, si necessitatis causa exigat securius p̄ eadē veritate re-linquimus quā tenemus. Orate frēs vt honor eccl̄iaſticus n̄is diebus nō euacuei, nec vñq Romana sedes q̄ in instituētē dño caput est oīm eccl̄iaſag priuilegiis suis v̄sq; caret aut ex-poliēt. Confidimus autē de vobis charissimi meliora atq; viciniora salutis, quia neq; mors, neq; vita, neq; angeli, neq; principatus, neq; instātia, neq; futura, neq; fortitudo, neq; alti-tudo, neq; pfundū, neq; creatura alia(mḡo gentiū docēt) poterit nos separare à charita-te dñi n̄i Iesu Ch̄i, & qui in ipso ē recta fide. Nolite itaq; amittere cōfidentiā vñam q̄ ma-gnā habet remuneratiōe. Patiētia em̄ nobis necessaria ē ad colluctatiōes aduersariorē q̄ tenus fidē intemerata v̄sq; in finē cōseruātes repromisiōne p̄cipiamus, quā repromisit his qui legitime certare deproperat. Adhuc em̄ modicū quātulū qui v̄eturus ē veniet, & non tardabit. Ecce em̄ iudex aī ianuā assifit coronas hylariter p̄mittēt his qui p̄ eo passiōibus submittunt̄, qd si quis se subtraxerit nō placebit aīa meā, sed cadet de p̄missiōe, ppter ne-gationē. Nos autē nō sumus subtractiōis filij in pditionē, sed fidei in acquisitionē aīa. Pro-p̄ter qd assumite arma dei, vt possitis resistere in dīc malo aduersus oēs inimicos sancte dei

Decreta Pelagi pape.

Ecclesiae & vestros, & induite loriam iustitiae, calciati pedes in preparatoe Euangeli pacis, in oibus assumetes scutum fidei in quo possitis oia iacula neq; summi ignea extingueret, & galea salutis accipite, & gladii spisscti, quod est verbum dei p omnem oponem & obsecratorem radicati, & fundati in solatio fratrum pro Chro Iesu domino nostro.

B Sed & nimis frs commedamus vos oes in dno, & verbo gfr eius q pote pficere, & dare hereditatem vobis cum oibus scit. Ipse aut deus pacis & consolatorem det vobis idem sapere in alterum, vt vobis iuice succurratis, & non fitis diuisi, vt vnanimes, uno ore, & uno corde honorificemus eum in concordia & consolatione fratribus, q potes est confirmare vos secundum Euangelium eius, & iuxta reuelationem mysterij eternitatem oribus, s. ppetuis qbus vobis futuro, & gaudeo, largieida sunt mera. Summopere etiam considerare debetis quod hi q fratribus iuident, eosq; damnare aut pdere cupiunt p se & sua dogmata defruunt. Dicit enim dñs: Omne regnum in se diuolum non stabit, & ois scia & lex aduersus se diuisa non stabit. Ideoq; necesse est, vt concorditer salubres suscipiat hortatus, & nihil p contumeliam agentes, sed ad oestudiu deuotios vnanimes diuinis & Apostolicis constitutis pareatis, & in nulla patiamini prouidetissima canorum decreta violari, quatenus & Nicenorum Canonum constituta, quae a nobis, vla p radecessoribus nostris sunt, puidet & salmbriter decreta, itemerata permaneat in futuro. Et in Apocalypsi dñs p Iohannem loquitur, dicens: Nolite timere, ego sum primus, & nouissimus, & viuus, & fui mortuus, & ecce sum viuus in secula seculorum, & habeo claves mortis, & inferni. Et paulo post: Vinceti dabo edere de ligno vita, qd est in padiso dei mei. Itē Idē: Esto fidelis vsq; ad mortem. Et dabo tibi coronam vitae. Et iterum: Qui vicerit & custodierit vsq; in fine opera mea, dabo illi pate sup gentes, & reget illos in virga ferrea, & tanq; vasiguli confringent. Itē Idē: Ecce sto ad hostium & pulso. Si qaudierit vocem meam, & apperuerit ianuam introibo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipse mecum. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo, sicut & ego vici, & sedeo cum patre meo in throno eius. Vos frs si non vultis cum eo danari, qd non solum q faciunt, sed q consentiunt facientibus rei sunt. Hoc tamini eum, & monete recedere a prefatis illicitis, & memor sit vñ exciderit, & agat pœniam, & prima opera faciat. Si minus non mea loquor verba, sed ipsa dñi salvatoris quæ p predicto Iohannem in iam dicto libro locutus est, replicans aio, veniam & mouebo cadelabrum tuum de loco suo, nisi pœniam egeris. Ipsa enim magis tenet doctrinam Balas, q docebat Balach mittere scadulum coram filiis Israhel, sicut iste docet vos scandalizare sanctam matrem Ecclesiam, & vniuersum ceterum sacerdotum, vñ & in supradicto libro continet ita: Semp em potius vos verbis dñi salvatoris ferire, & istri cupio quam meis, licet & ipsa Apostolica autoritate sint ponderibus plena, noui opera tua nouissima peiora prioribus, sed habeo aduersus te, qd pmittis mulierem Iezabel quæ se dicit Propheta docere & seducere seruos meos, fornicari & manducare & Idolotitis, & dedi illi tempus ut pœniam ageret, & non vult pœnitente a fornicatione sua. Ecce ego mitto eam in lectum, & q mechanum cum ea in tribulatione maximam, nisi pœniam egerit ab oibis suis, & filios eius iterficiam in mortem. Et sciens oes Ecclesiae, qd ego sum scrutas corda & renes, & dabo vnicuiq; vrm secundum opera vestra. Haec frs valde caueda sunt, & pœpta dñi, atq; sanctæ sedis Aplicæ quæ vice dñi salvatoris legatœ fungit, fidelis amplectenda & peragenda. De cetero frs super prouincias causa vñ sedē Apostolicā dudum consulere voluistis videt nobis sufficiēter tractatum à scit pœdictis eisitoribus nostris. Sed qd denovo nostrā mediocritatē de eadē re interrogare dignum duxisti, scitote certam pœnciam ee, que habet decē vñ undecim ciuitates, & vnum regē, & totidē minores pœtes sub se, & vnum Episcopum aliosq; suffragantes decē vñ undecim Episcopos iudices, ad quoq; iudicium oes causa Episcoporum, & reliquoq; sacerdotum ac ciuitatum causæ referunt, vt ab his oibis iuste consona voce discernant, nisi ad maiorem autoritatē fuerit ab his q iudicandi sunt appellatū, vñ non oportet vt degradet, vñ dehonestet vnaquaq; prouincia, sed apud semetipam habeat iudices, sacerdotes, & Episcopos singulos, videlicet iuxta ordines suos, & qcunq; causam habuerit a suis iudicibus iudicet, & non ab aliis, id est a suis iudicibus prouincia, & non ab externis, nisi vt iam pœlibatū est a iudicatis fuerit appellatū. Si vero in qualibet pœncia orta fuerit quaestiones, & iter ipsum prouincia episcopos discrepare ceperit rō, atq; iter ipsos dissidentes non conueniat, ad maiorem tunc sedē referant. Et si illic facile & iuste non discernerint, vbi fuerit synodus regulariter congregata, canonice & iuste iudicent. Maiores vero & difficiles questiones vt scitā synodus statuit & hanc cōsuetudo exigit ad sedē Aplicā semp referant. Ceteroq; scitōq; pœm statuta sequentes synodali autoritate oes q aduersus pœs armant, vt pœm iuadores & mactatores famam eē cœlsum, qm ea vulnera que formetis non sanant ferro abscondi vñ curati necesse est. Vñ frs cessent iuastia & mulatoes, cessent infidia, cessent falsa criminationes, ne ifirmus q squam, ppter quē Christus mortuus est, talibus laetetur ifidij, ne ouis pœcio Christi redempta lupinis a fratre fauicietur mortibus. Merito ergo cā nos respicit, si talibus fauere ceperimus. Corripiatur semp talia nec illa q hec exercere co natūr, aut pribus

patribus & fratribus insidiani liberè loqui concedat, aut pro voluntate sermo proferri permittat. Liqueat oīno qd̄ conniveat illi, q talia eos loq̄ permittunt, qm̄ occurreret veritas, si talitas & calumnia displiceret, v̄l̄ odiū. Definat igf falsias i cestere veritatem, definit suspicio quae iustè repellit fiduciari, definit odīu & inimicitia per se p̄fes v̄l̄ fr̄s, definit conspiratio, quae ab oībus est repudiāda i festare mḡos. Hoc igf virtorū autores v̄l̄ patratores non sunt in accusatōe p̄fificū recipiēdi, sed penitus repellendi, & qm̄ iubēt canonica decreta p̄m vt accusatio v̄l̄ testimoniū eōg, q odio quoq̄libet sequunt, v̄l̄ q inimici aut suspecti habent, nullo modo recipiant. Quoꝝ statuta & nos firmatēs eadē oībus iuolabilis futuris t̄pibus tenere cēsemus. Quicq̄d aut̄ super hac causa patres nostri decernēdum duxere dignum vt concedet, necesse est, cum labefactari, v̄l̄ infirmari cœperit apostolica denuo autoritate firmari ac renouari fratribusq̄ dari. Data Calend. Martij indictione. XV.

¶ Itē ep̄la secūdi Pelagi pape Benigno archiep̄o de mutatōe ep̄oꝝ.

Dilectissimo fratri Benigno archiep̄o Pelagi ep̄us. Leclisfraternitatistuꝝ l̄ris vi- A gorē fidei tuꝝ, quē dudu noueramus, agnouimus, congratulatēs dilectioni tuꝝ qd̄ ad custodiēdum gregē Ch̄i pastoralē curā vigilāter ip̄edis, & pro tibi subditis sollicitus existis. Ad noīstrā em̄ letitiā & benefacta pueniūt, & si aliqua secus quā opor ter puererit, non modico nos mcerore conturbāt. Magnā em̄ gratulationem diuīa concedit ḡra, qn̄ tribuit iter nos salutaris discipliæ normā l̄ris cōferre, & puenire ad pacificoꝝ studia facit p̄e occupata. Exigit ergo dilectio tua consulta sedis Ap̄licæ, si licet foret Ep̄m transfire aut mutari de ciuitate ad ciuitatem, dum qd̄a Canones vt tibi videſ hoc fieri prohibeāt. Significasti etiā l̄ris tuis qndā fratrū noīe, & actu dei seruū cā vtilitatis te velle mutare i locū, & ciuitatem defuncti, licet qd̄a dicat hoc fieri non licere, nisi cōsensum Ap̄licæ sedis habuisses, quapropter scias frater dilectissime, aliud eē cām necessitatis & vtilitatis, & aliud cām p̄sumptōis & p̄ priæ voluntatis. Non ergo mutat, sedē, q non mutat mētē, id ē, q non cā auaritiae, aut dñatōis, aut p̄priæ vtilitatis, v̄l̄ ux electōis migrat de ciuitate ad ciuitatem, sed cā necessitatis aut vtilitatis mutat. Nā plurimoḡ vtilitas vnius vtilitati, aut vtilitati p̄ferēda est. Aliud ē em̄ mutare, aliud mutari, sicut aliud est mistrare, & aliud mīstrari. V̄n dñs in euāgelio loquitur, dicens: Nō veni mīstrari, sed mīstrate. Qd̄ em̄ in canonibus legiū nō debere ep̄m de ciuitate ad ciuitatē trāſire v̄l̄ trāſferri, non de his dī, q aut vi expulsi, aut necessitate coacti, aut authoritate maiorum hoc agunt, sed de his q auaritiae ardore iſlamati sponte sua profiliūt, & potius ambitōi q vtilitati Ecclesiæ seruire, & vt dñationē agat iſlīstere cupiūt. V̄n & in subiectis canonibus continet. Si aliqs extiterit temerarius q forſitā excusationē afferat qd̄ pp̄l̄ l̄fas accepit, & ideo migrauerit, dū manifestū sit p̄mio & mercede paucos q syncerā fidē nō habēt, potuisse corrūpi, vt clāmaret in Ecclesia, & ip̄m petere viderent, oīno has fraudes remouēdas eē cēsem⁹. His verbis & alijs mltis exēplis liquet nō de his dicere, vt paulo supius p̄libatū ē, q pulsi aut nō recepti à ciuib⁹, v̄l̄ qbuscūq̄, aut necessitate cogēte, v̄l̄ authoritate maiorū trāſeunt de ciuitate ad ciuitatē, sed de his q sp̄onte p̄filiūt, aut temeritatis aut ambitōis cā hoc faciūt. Nā & aliud est coacte aut necessitate venire, v̄n nō isti mutat ciuitates, sed mutant, qā nō sp̄ote sed coacte hoc agūt. Quis em̄ vnq̄ audet dicere sc̄m Petruꝝ Ap̄loꝝ p̄cipē non bene egisse, qā mutauit sedē de Antiochia in Romā. Aut qs eum negat ob id sc̄m nō eē, aut dignitatē, aut meritū vnq̄ aplātus rā in ccel̄ q̄ in terris p̄lidisse. Aut qs negat sc̄tōs non eē multos alios ep̄os q de ciuitatibus ad ciuitates trāſlati sunt, aut meritū p̄ficiatus pdidisse. Quoꝝ noīa si cœperim enīerare aī dies p̄trāſiet, quā hēc oīa cōſcribere possem, & plixior erit ep̄la q̄ necesse sit. Aut qs vnq̄ p̄ approba re sc̄m nō eē Alexā. q Hierosolymā de altera ciuitate trāſlat⁹ est, aur sc̄m Grego. Nazāzenū, q in Nazāzeno cōſtitutū ē, aut sc̄m Proclū q de Cizico trāſlat⁹ & Cōſtātinop. ironizatus ē. Nō ergo bñ itelligūt ecclesiasticas regulas q hoc negat cā vtilitatis aut necessitatis fieri posse, q̄ tiēs coīs vtilitas aut necessitas p̄suaserit. Nullū em̄ ex his, aut ex alijs q meliori cōſilio mutauit ciuitates necessitate quadā v̄l̄ vtilitate Ecclesiastica aut laīca cōīone carere rep̄imus, nec vllate mus vnq̄ fieri debet. Sīna vero q̄ in Antiochēno cōcilio habet vt ep̄s ab alia parrochia neq̄q̄ migret ad alia, tota atq̄ oīs sīne de ea re vim supius comp̄hēsam retinet, & nihil p̄taxato mō trāſlatōibus ep̄os actis, aut agēdis nocēt, sed magis robur eis ac donū saluatoris q̄ oīs canonicos sup̄exaltat libros authoritatē p̄fīat. Tales at̄ questio[n]es magis ex iūdīa q̄ ex caritate aut vtilitatē nascī vidēt, cū ip̄a p̄ se veritas dicat. Si vos p̄secuti fuerit i vñā ciuitatē, fugite i alia, & reliq̄. Huic ergo sīne nullus catholicorū vsquā cōtradicere p̄t, q̄ nō alteri⁹ sed ip̄i⁹ p̄prio dñi ore p̄lata, & firmata eē dinoscit. Cui si aliqs cōtrādixerit, nō solū extorris sed etiā anathematizatus ab Ecclesia pellaſ. Et dñs i Euāgelio alias dicit: Bti q̄ p̄secutionē patiūt propter iūſtitiam. Si eos dñs beatos dicit, q̄ p̄secutionē patiūt propter iūſtitiam, qs eos dānare p̄t. Et si ip̄e de ciuitate ad ciuitatē, p̄pter p̄secutionē fugere p̄cepit, qs eos detrahere aut dānare p̄pterea audet.

Decreta Pelagii pape.

v' pōt quod verbis dñicis obtēperant; Profectōis qui contradicit, aut resistit, seīpm dānat, qā
ori dñi contumax, & iobediēs existit, vñ & ipa p se veritas dicit: Quis ex vobis arguet me de
pctō; Si veritatē dico, quare vos non creditis mihi? Qui ex deo est, verba dei audit. Propterea
vos non auditis, qā ex deo non estis. Om̄ino oportet deo obediē plus q̄ hoībus, & idcirco qđ
deo obedimus de ciuitate ad ciuitatē īpō præcipiētē psecurōis causa, id ē, necessitatē, aut vtili-
tatis transimus damnandi sumus. Non oīno, sed potius venerandi atq̄ portandi, qm̄ nec ipfis
Ep̄is hoc iputari pōt. Qui his resistit, profectōis ordinati resitit, & ē infideli dererior, quia
melius est non cognoscere viam veritatis, q̄ post agnitionē retrorsum abire. Nam & ipē dñs
de loco ad locum recessit, id est, transiuit, Iudei is illum quārētibus fugiēs ille quārētēs & pse-
quētēs se, & de ciuitate ad ciuitatē transire, dīcēs: Si vos psecuri fuerint in ciuitatē istam, fugite
in aliam, & cetera talia his sila. Nam si fugere malum ē, psequi multo deterius. Hic qđem ne
moriatur, absconditur, hic tm̄ psequitur vt occidat, & vt fugiatur, præcipitur, & quia qui que-
rit occidere prævaricatur legē, & magis fugiēdī præbet occasiōē. Si fugam iproperant pse-
quētēs, erubescant potius semetipos, & quiescāt iſidiari, & quiescēt continuo fugiētēs. Nemo
em̄ mitē fugit aliqñ, sed magis ferocē simul & callidum. Ois em̄ qui gomebat, & vexabatur à
Saul fugiebat, & veniebat ad Daud. Si ergo p̄issimum atq̄ iustissimum Daud sciret p̄tēm ee p-
secutionē fugiētēs, & transeuntēs de loco ad locum, & de ciuitatē, tales nequaq̄ re-
ciperet, nec secum teneret, nec in alijs ciuitatibus eos collocaret. Qui em̄ psequunt dñi Ep̄os
eosq; de ciuitatibus ad ciuitates transire compellunt, non eos tm̄ psequunt, quantū dñm no-
strum Iesum Ch̄m cuius legatōe fungunt, nec ipfis hoc peccant Ep̄i, qm̄ non sponte sed
coactē hoc agunt, sed illi à qbus psequunt, nec ipfis Ep̄is hoc imputari potest, sed illi q̄ eos hoc
agere cogunt. Sanctus em̄ prothomartyr Stephanus lapidabat, sed Iesus suscipiebat plagas,
ideoq; vnicuiq; præuidēdum ē, ne aliquē iniuste psequeat, iudicet v'l puniat, ne Iesum psequeat,
iudicet, & puniat. Qui aut̄ negant miām faciēdam fugiētibus, ac necessitatē patiētibus ipsum
Ch̄m negant, q̄ est mia & veritas, & oībus necessitatē patiētibus subuenire iubet. Pauca sunt
frater quā assueri, sed quanta ex his pēdeant tua prouidētā poteris & stimare. Quare hanc an-
nitūt maleuoli interrumpere miām: Cur lēdere vanis intētōibus fēicitatē? Excusationē
iam non habet furor iste credētibus, nec interest qbus itineribus ad mundi principē currat, q̄
à benevolētā fratribus deliteat, aut necessitatē patiētibus miām negat. Negat miām patienti-
bus q̄ populis idigētibus diuinis mysteriis, & non habētibus propriū Ep̄m, q̄ eos iſtruat cā
vtilitatis atq̄ necessitatē, aut ex alia ciuitate, licet minor sit in eam que non habet Ep̄m, do-
ctorē v'l vtiliorē meliori consilio non sponte transeuntē, sed maiorē exhortatōe mutare, aut
Ep̄m eieclūm, & plementē patientē cauſa vtilitatis aut necessitatē intronizare non pmittit.
Apud veteres em̄ sine villa dr̄itia de vna ciuitate ad alteram migrabat Ep̄is, dum vtilitas aut
necessitas euocaret. Quapropter ipā etiam regulā huic ep̄lē placuit inseri, vt monstret eos
mētitos esse q̄ Ep̄m non posse intronizare dixerunt, vnde & in Canonibus legiſ ita: Si q̄s ep̄is
ordinatus ad parochiam in qua ordinatus est, minime profisciscit, non sua culpa, s̄ aut popu-
lo respūte, aut propter aliam quālibet causam non necessitate factam hunc honore mini-
sterioq; participare tm̄, nec em̄ misceri rebus Ecclesiæ in qua collectas celebrat Ecclesiæ, sed
sustinere quod prouinciae synodus suo iudicio terminauerit. Huic regulā contradicere nullus
pōt, quā etiā cauſa vtilitatis aut necessitatē intronizare Ep̄i iubet, & mutare ac transire eum
de ciuitate ad aliam ciuitatē non propriū habentē Ep̄m, finit. Pingue hostias litat diabolo,
q̄ his resistere nitit, aut miām & vtilitatē Ecclesiæ iām dic̄tis negat, id ē, & ep̄is, & populis. In
vanum ergo contra simplices, q̄ hæc oīm dic̄tēs agere prohibuerunt, tēdicula deinceps pa-
rabūt, cum his & alijs armati adminiculis nouerint, qd sup his sit agēdum, & quid vitandum.
Nimis em̄ armatus est, qui illa qua aduersarius miāz vtilitatis atq̄ concordiaē ministrat, tēla
contēnit. Sufficit ergo contra oīa iacula iurgiorē fidei nuda oppositio. Scito te non ignorare
frater memoratas Canonū ſniās apud Euāgelicas sanctōes nouas non ee, sed nōo aſſenſi, mā-
cipari. Cur his contradicētēs emigratōes ep̄orē vtilitatis & necessitatē cauſa fieri prohibētēs,
vt ſepe dīctū ē, & non auaritiae aut temeritatis in pniciē ſacerdotū ac populo, lēdūt ſacerdo-
tale Concilium. Cur lacerat ſniām in qua inspiratē Ch̄fo oracula ſupna patuerunt, & iter de-
um & hoīes iterpres extitit lingua pontificiū. Illa em̄ cœli curia variaḡ dotibus aucta curulū,
& multo redēptoris noſtri auro oſtroq; decorata nihil in illa diſciſione authore ſe ptulit, ſed
p̄ humānā liuguā ministeriū diuīo militauit iperio. Intellexit non ee ſuū quicquid ipulsa con-
ſtituit, nihil quoq; habet in illa ſniā, niſi vñ de ſola deuotōe gratuleſ. Nam dū, pphanis memo-
ratorē verbiſ cedidit, & ſua veſaniā incſitiā produnt & liuore. Quis hic locus erroris, vbi cōgruē-
tia pari ductu exēpli, & historiā verba concurrūt? Nec diuersum ē ab itellec̄tu catholico & le-
ctionib⁹ qđ profert. Nā non bñ nodus inſcripo querit, dū inuoluit nebula p̄dicata lucis au-
thores

thores, sc̄da nāq̄ à nitore dñi sui obligatōe dissoluit, qui statutis cœlestibus minus mera fide depēdit officia. Taliū ergo dictōes v̄l prohibitōes idignæ etiam sunt memoratu. Profunda est ergo nimis iperitia eoz, & sepulchrum patēt guttur eoz, q̄a linguis suis dolose agebant. Non est em̄ in ore eoz rectum, iteriora eoz iſidiz, densis cor eoz v̄pribus suffocat, & interna vitia alijs cer tant ascribere. Nobilitatē ergo dat facinoribus, q̄ in talibus ventilationē ipsoz in exemplum sumit, aut ad aures posteras digna relatiōe transmittit. Tibi aut̄ non sit cura talium quæſtionum, sed sequere ſniam bti Pauli Apolitoli q̄ monet p̄ discipulum cunctos, & clamat, dicēs, inanes quæſtiones deuita, inanes nāq̄ iuxta Ap̄lm, quæſtiones ſemp deuita, & age quod meliori consilio non auaritiae, v̄l temeritatis, v̄l vtilitatis, & necessitatis, vt ſæpe dictum ē cauſa faciendum vtiliter perfplexeris.

¶ Quapropter charifimē his Ap̄licis fultus authoritatibus muta Eſpm cā necessitatis, aut vtili A tatis ſup quo consulere nos voluſti, & alios frēs n̄f os qbus hoc faciēdum neceſitas, aut vtili tas compulerit agere doce, q̄a hoc qd tibi ſoli ſcribimus ḡnalt oib⁹ tenere mandamus, q̄a ſicut p̄tatem habemus ep̄os, & ſacerdotes regulariter titulare, & ordinare, ita vt prædictū ē cauſa neceſitas, aut vtilitatis habet, & mutare ac de titulo ad titulū tranſlatare, licet de minori ad maiori ē vrbe mutandus fit, hoc n̄ ſummope p̄teuidēdū eft, ne cauſa arrogatiæ, aut auaritiæ vñq̄ fiat, q̄a hi à p̄dictis Canonibus dānant, non illi q̄ neceſitate, aut vtilitate maiori cōſilio & ſana ac pura, & deo placita int̄ ētōe hoc faciū. Tu frater ſemp ſeſtare iuſtitiā, pietati, fidē, charitatē, patiētiā, & mansuetudinē. Certa etiā bonū certamē ſidei, & ap̄phē de vitā æternā, in in qua vocatus es, qm̄ ſp̄s timentiū dñm querit ab illo, & in respectu illius bñdicit. Spes em̄ illog in ſaluantē illos, & oculi dñi in diligētes ſe. Qui timet dñm, nihil trepidabit, & non pauebit, qm̄ ip̄e eft ſpes eius. Timētis dñm beata eft aia. Ad quē respicit, & q̄ ſe fortitudo eius. Ocu li dñi ſup timētes eum protector potētiæ, firmamētum virtutis, tegme ardoris, & vmbraclu m eridiamu, & p̄dēcātiō offēſionis, & adiutoriū cauſis exaltans aiam, & illumināt oculos, dans ſanitatē, & vitam, & bñdicationē. Immolantis ex iniquo oblatio eft maculata, & non ſunt bñplacitē ſubſannatōes iuſtōz, dñs ſolus ſuſtinētibus ſe in via veritatis, & iuſtitiā. Dona iniq̄ non probat altissimus, nec respicit in oblatōibus iuſtōz, nec in multitudine ſacrificiōz eoz, pp̄tiaſib⁹ peccatis. Qui offert ſacrificiū ex ſubſtātiā pauperōz, quaſi q̄ viſtimat filium in conſpectu p̄fis ſui. Panis egentium vita pauperis eft, q̄ defraudat illū homo ſanguinis eft. Qui auſert in ſudore panem, & ſudantis cibos quaſi qui occidit proximum ſuum. Qui eſtun dit ſanguinem, & qui facit fraudem mercennario fratres ſunt, vnuſ & difcans, & vnuſ deſtruens, quid prodeſt ill' n̄i labor. Qui baptizat̄ à mortuo & itez tangit eum, qd proficit lauatio ipſius. Sic homo q̄ ieuniat in p̄ctis ſuis, & itez eadē faciēs, quid p̄ſcit humiliādo ſe. Orationē illius quis exaudiet. Qui conſeruat legē, multipliſat ōne. Sacrificiū ſalutare ē attēdere man datis, & diſcedere ab om̄i iniquitate, & propitiatio litare ſacrificiū ſup iniuſtitiā, & deſcatio p̄ p̄ctis reſcedere ab iniuſtitia. Reſribuit grām q̄ offert ſimilagine, & q̄ fecit miām offert ſacrificiū. Beneplacitū eft deo reſcedere ab iniquitate, & deſcatio reſcedere ab iniuſtitia. Non apparet bis ante conſpectū dei vacuus, h̄ec em̄ oia, p̄ter mādatū dñi ſiunt. Oblatio iuſti impinguit al tare, & odor ſuauitatis eft in conſpectu altissimi. Sacrificiū iuſti acceptū eft, & memoria eius non obliuſcet dñs. Bono anio gloriā redde deo. & non minuas primitias frugū tuaz. In om̄i dato fac hylarē vultū tuū, & in exultatōe ſanctifica decimas tuas. Da altissim ſcdm datū eius, & in oculo bono adiuuētiōe fac manū tuaz, qm̄ dñs retribuēt eft, & ſepties tñm reddet tibi. Noli offere munera praua, non em̄ ſuſcipiet illa, & noli inſpicere ſacrificiū iniuſtu, qm̄ dñs iu dex eft, & non eft apud illum gloria pſonæ. Non accipiet dñs pſonam in paupere, & p̄cationē leſi exaudiet. Non despiciet p̄ces pupilli, nec viuā ſi effundat loquelā gemitus. Nōne lachryma viduā ad maxillā deſcedunt, & exclamatio eius ſup deducentē eā. A maxilla em̄ alſedūt vſq̄ ad ccelū, & dñs exauditor non delectabit in ill'. Qui adorat dñm, in oblatōe ſuſcipiet, & p̄catio illius vſq̄ ad nubes propinquabit. Oratio humiliātis ſe nubes penetrabit, donec propinquet, non conſolabīt, & non diſcedet, donec aſpiciat altissimus, & dñs non elongabit, ſed iudiſabit iniuſtu, & facit iudicium, & fortissimus non habebit in ill' patiētiā, vt contribulat dorſum ipſoz, & ḡtibus reddet vindictam, donec tollat plenitudinē ſupboru, & ſceptra iniquorum contriбуlet, donec reſdat oib⁹ ſcdm actus ſuos, & ſecundum opa Adæ, & ſcdm preſumptionē illius, donec iudicet iudicium, plebis ſua, & oblectabit iuſtos in mia ſua. Deus aut̄ fra ter charifime impleat deſideriū, & ministerium tibi diuinitus collatum ſcdm diuinitas ſuas in gloria in Chro leſu dño noſtro, deo aut̄ patri noſtro gloria in ſecula ſeculorum, Amen. Data XIII. die Auguſti iudictione quartadecima.

ITEM EPISTOLA PELAGII PAPAE

ad vniuersos Episcopos Italiæ,
noꝝ.

Dilectissi-

Decreta Pelagi pape.

Dilectissimis atq; charissimis fratribus vniuersis episcopis, & cunctis specialiter per Campaniam, & Italiae prouincias militantibus dño Pelagius salutē. Sollicitudinē oīm Ecclesiaz iuxta Apostolum circūferētes diuinæ circa nos q̄ā memores esse debemus, qd nos p̄ dignatōis suæ dñs misericordiam ad hoc fastigium sacerdotale prouexit, vt mandatis ipsius inhārētes in quodā sacerdotū eius speculo constituti prohibeamus illicita, & sequēda deceamus. Oēs charissimi q̄ volunt in Chro piē viuere, necesse ēt ab imp̄is, & dissimilbus patian̄ op̄ probria, & despiciant tanq̄ stulti, & infani q̄ ideo p̄ntia bona pdunt, vt iuifibilia, ac sibi profutura acqrant. Sed hāc despectio, & irrisio in ipsos retorquet dum & abundantia eoz in egestatē, & supbia eoz transferunt in confusione. Iusto em̄ iudicio datur, plerūq; ptas p̄tōribus, qua sanctos eius p̄sequant, vt q̄ sp̄i dei iuuant, & agunt, siāt per laboř exercitia clariiores. Et quanq̄ fr̄es ita hāc se habeant, non tamē sunt consentiendi, sed reprobandi q̄ p̄alatos suos v̄l reprehendunt, v̄l accusant, vnde canonica sanctoř patrū statuta, ne columnæ sancta Ecclesiaz vacillēt, sequētes, ac roborantes oēs infames cunctosq; suspectos v̄l inimicos, & eos q̄ non sunt eoř getis, v̄l quoq; fides, vita, & libertas neficit, & qui non sunt bonæ conuersatōis, v̄l quoq; vita est accusabilis ab omni accusatione Ep̄os funditus submouemus. Silt & oēs quos diuinæ leges mortuos appellant, submouēdos ec̄ ab eadē accusatōe, & publicæ p̄cenitiae submitrēdos iudicamus, neq; dum Ecclesiaz alicuius epi, aut possesiones, v̄l res ab æmulis eius, v̄l à qbuscūq; alijs non sua sponge detinent, aliquid illi debet, aut pōr à quoq; an reintegrationē oīm reg; suaz obijcere, sed prius illi legibus reintegranda sunt oia, & postea tpe à p̄ibus p̄finito sunt negotia v̄tilāda, refutādi sunt etiam raptoreſ, fureſ, sacrilegi, adulteri, & hoř ſiles, manifestū est em̄ qd semp tales magis discordiam q̄ pacē ſectant. Nullus quoq; monachus talia v̄nq̄ arripiāt, nec ſecularia, aut Ecclesiastica negotia p̄turbare p̄lumat, q̄a mortua in talibus vox ē eoz, immobiles em̄ dñs ſuos ſummos ſemp vult manere prædicatores, & non à qbusdā temerari, ſed ſibi liberē & quiete famulari, vñ & ip̄e ait: Qui vos tangit, tāgit pupillā oculi mei. Et q̄ vos contrifat, me contrifat. Et q̄ fecerit iniuriā, recipiet qd ini que gellit. Et alibi: Qui vos recipit, me recipit: & q̄ vos ſpernit, me ſpernit, ita quoq; & a plebi bus, v̄l ceteris ḡnāl oībus ſunt timēdi, & feriēdi, atq; venerādi pastores, & p̄dicatores Eccleſia vt ſub exercitatōe bonæ voluntatis ſuſtineant temporalia, ſpernēt eterna. Auget em̄ merita vir tutis qui p̄poſitum non violat, ſed auget religionis. Charitas vero ſemp hoīem iuocat. Et ſicut malignitas veteres, ita dilectio nouos facit, fides eoř qui deum viſuri ſunt, qd non videt, credit. Nam ſi videt, non ē fides. Credēti colligit meritum, vidēti reddit p̄mēti. Tūc pretoſum pastoris diadema eft, qñ ſuafionis eius grec ecclesiasticus dum ad pbitatē gradit, non repugnat, ille ſine fuco monitorē, & feriato ore diligit, qui eius iſtituta ſectat. Præbēt hoībus na turæ iſtitutōez, & mutarñſum, reddit ad mortales viſitudo clamora ſollicitudis, q̄a vnuſq; ſc̄ put gesserit, recipiet. Nam perit qd lingue acceperūt, fruſtra bñficiū niſi legitimē c̄ceptum fuerit negotiū, & canonice pactum. De fidutia em̄ partium noſtraz mittit, qd apl̄.ca mandat authoritas, vos tñmodo p̄ſuſles Chfi benigni vñ ſalua aurium anioř q̄z & q̄tate, & bona voluntaſ ſemp praſtare. Nam aduersus ipetus iuware, pegrinatē reducere, poſt iterualla ēiuitia, libat em̄ dño, pſpera q̄ ab afflictis pelliſ aduersa. Statuta venerāda p̄ſuſles ſudoris fructus ē iudicio reddēda purissimi, vt i vtroq; cōgruus nitor nec ſuſcipiēt deuenefit, ſi idigna autoritate puenerit, nec ſi cōſeraſ, imerito maculat largiētē. Sit ſemp aduersus prauos & ipios arq; ſeruoř dei pſecutores libera vox, & oris gladio feriant, & redarguant, p̄sequant em̄, & repellant, confundant, & auertant, nec lādēdi p̄z viuētes vllam habeant facultatē. Plerūq; periculis plena ſunt quæ vident eē tutissima, videte quantis laborēt tales inſidiis, ideo absconditum ēē non licet, quod addimus, iam latebat noſtra pſecutio, maniſta mia ē circa pſecutores & facinorofos ſeruata diſtictio. Ergo ſopori quietē tribuite, & celeſtium mandatorū hostē quoq; depellite, ne candida conuerſatio vobiscū habitantū ſuſca ſuueniētis contagione viſet. Ante em̄ prouidēda ſunt remedia quā morbus iſcreſcat, sanctoř quoq; ap̄for. & reliquo ſacerdotū petamus exercitū, & p̄dicatorū pſecutoř ora claudamus. Seculi cōuerſatio legū metu retineſ, Ecclesiastica quoq; custodia regulaz ſeruaf & regif, deus charissimi ſemp procul auertat iuidiā, vos ergo armamini iuxta Apostolum gladio ſpūs, q̄ ē verbū dei & ap̄ſtolicæ authoritatis clipeo, vt ecclesiasticæ ſeconditatis iura nulla ſauietis procella possint impulſione ſubuerti, nolite vlo v̄nq̄ p̄iudicio grauare quēq; ſed iſp̄cīte ſemp quæ regulaz testimonio declarant, ſuſpet ſalute p̄lata, vt ad gaudia ſemp frater deuotē p̄peretis, quia diuina bñficia gradibus ſe pe accedit, & quibus bona confeſtūt meliora pollicent, ſemp em̄ iſcre mētis ad culmē ascēditur, vbi ſupnus fauor p̄rēstat exordiū, deus oīpotēs idulta ſemp custodiāt, augeatq; ſuccēſibus p̄futura. Oia vobis ſp̄ in charitate ſiāt, & detrahētes nolite detrahe re, qm̄ detrahētib; detrahēre nō ē bonū, ne ad ea q̄ ſcripta ſunt cōmoti mīme certamē faciant.

Non

Non debemus timere opprobriū hoīm, neq; eos exprobratōibus vinci, qm̄ hoc nobis dñs iubet p̄ Elia, p̄phetā: Audite me q scitis iudiciū, pp̄ls meus in quoꝝ cordibus lex mea ē, nolite timere opprobriū hoīm, & blasphemias eos ne timeatis. Considerātes qd̄ in Psālmoscriptū est: Nōnne deus requiriēt ista. Ipse em̄ nouit occulta cordis, & cogitatōes talū hoīm, qm̄ vanæ sunt, vana aūt locutus est vnuſ q̄ ad proximū suū, labia dolosa in corde, & corde locuti sunt mala. Sed disperdat dñs vniuersa labia dolosa, & lingua magniloqua. Qui dixerunt lingua nostrā magnificabimus, labia nostra à nobis sunt, q̄s nōster dñs est. Nā si hæc in memoria retinerēt minime ad tantā p̄sūlirēt iniqtatē, non em̄ p̄ probabilē. & p̄nam doctrinā hoc faciūt. Sed vt suā exerceat in seruos dei vindictā. Scriptū ē em̄: Via stulti recta in oculū eius. Et sunt viæ q̄ vi dent hoī iuste, nouissima aūt eaꝝ deducunt ad mortē, nos em̄ q̄ hæc patimur iudicio dei hæc reseruare debemus, q̄ reddet vnicui iuxta opa sua. Qui etiā p̄ ministros suos intonuit, dicens: Mihī vindictā ego retribuā, vos em̄ in rectā fide ac pura & bona volūtate succurrите vicissim, nec aliq; s̄ supplemēto fratrīs subtrahat manuū, qm̄ in hoc ait dñs cognoscēt oēs, q̄a mei estis discipuli, si dilectionē habueritis adiuicē. Data Calēd. Nouēb. indictōe. XV.

Incipiunt decreta Gregorij pape de trīna

mersione baptūmatis.

Euerendissimo & sanctissimo fratri Leādro coēpo Gregoriū seruus A seruōe dei. R̄ndere ep̄lis vīis tota intentōe volūsem nīsi pastoralis curę ita me labor atteret, vt mihi magis flere libeat q̄ aliquid dicere. Quod vīa quoq; reuerētia in ipo līage meaꝝ textu vigilāter itelliget. qn̄ ei negligēter loquer quē vehemēter diligō. Tātis q̄ppe in hoc loco huius mūdi fluctūbus quator, vt vetustā ac fatigētē nauē quā regēndā occulta dei dispēsatōe suscepī, ad portum dirigere nullatenus possim. Nunc ex diuerso fluctūs irrūt. Nūc ex latere cumuli spumōfi maris intumescūt. Nūc à tergo tēpestas insequif, interq; oīa turbatus cogor mō inter ipsas vndāy moles nauē dirigere, mō curuato nauis latere minas fluctūu ex obliquo declinare. Sed ingemisco q̄ sentio qd̄ negligēte me crescit sentina vīioꝝ, tēpestate fortiter obuiāte iam p̄ putredine naufragū tabulæ sonāt, flens remi nīscor qd̄ pdidī meꝝ placidū littus quietis, & suspirādo terrā cōspicio, quā tñ rege euētis aduer santibus tenere nō possum. Si ergo me frater charissime diligis his tuaꝝ mihi of onis in fluctūbus manuū tēdas, quo laborāte me adiuves, q̄a ex ipsa vice mercedis in tuis q̄q; laborib; valētior existis. Explere aūt loquēdo nullatenus vale o gaudiū meū qd̄ cōem filiū gloriofum Recaredū regē ad catholicā fidē integrētā agnoui devotōe cōuersum. Cuius dū mihi p̄ scripta vīa mores exprimitis, amare me etiā quē nelcio fecistis. S; q̄ antiq; hostis isidias scitis qm̄ bel lū durius cōtra victores pponit, nūc erga eūdē filiū nīm vīa solerter scitas vigilet, vt bñ c̄cepta pficiat, nec se pfectis bonis opibus extollat, vt fidē cognitā vite q̄q; meritis teneat, & qd̄ æterni regni cui⁹ sit, opib⁹ oñdat, q̄tenus post mīta annoꝝ curricula de regno ad regnū trāleat De trīna vero merito baptismatis nihil r̄fideri verius p̄ q̄ qd̄ ipsi ipsi sensistis, q̄a in vna fide nihil officit sancte ecclīe cōsuetudo diuersa. Nos aūt qd̄ tertio mergim⁹ trīduanę sepulturę sacra signamus, vt dū tertio ab aq; infans educif. Resurrectio trīduani t̄pis exprimat.

Item ad Leandrum Spalensem Episcopum.

S Anctitatis vestre suscepī ep̄la solius charitatis calamo scriptam, ex corde em̄ lingua B tinixerat qd̄ in charte pagina refundebat. Boni aūt sapiētēs; virti cū legeref, affuerunt, quoꝝ statim in cōpunctōe viscera cōmota sunt. Cœpit q̄s q̄ amoris manu in suo corde te rapere, q̄a in illa ep̄la tuaꝝ mentis dulcedinē non erat audire, sed cernere. Accēdebanf, & mirabant singuli, atq; ipse ignis audītūm demonstrabat q̄ fuerit ardor dicentis, nīf em̄ prius in se faces ardeat alium non succēdunt. Ibi igit vidimus quanta charitate tua mēs arserit quē sic & alios accēdit. Vīta vero vestrā cuius ego semp cū magna veneratōe reminiscor minime norāt, sed eis altitudo vestri cordis patuit ex humilitate sermonis. Vīta aūt meā cunctis ē imitabilē illa vestra ep̄la loqui. Sed quod non ē ita vt dī, sit ita q̄a dī, ne q̄ non solet mētiaf. Ad hæc aūt breuiter cuiusdam veteris mulieris verba loquer. Nolite me vocare Noemi, id ē, pulchram, sed vocate me Mara, q̄a amaritudine plena sum, neq; bone vir, hodie ego sum ille quē nosti. Oñmino fateor exterius, pficiēdo iterius cecidi, meꝝ de eoꝝ numero esse ptīme sco, de qbus scriptū est, deieciſti eos dum alleuarent. Cum alleuat em̄, deieciſt q̄ honoribus, pficit, & moribus cadit. Eg o em̄ vīas mei capitīs sequēs summopere esse decreueram opprobriū hominū, & abiectio p̄ lebis, atq; in eius sortem currere, de quo rursum p̄ Psalmistam dicitur.

A sc̄elus